

Na osnovu člana 36 Zakona o državnoj upravi ("Službeni list Crne Gore", broj 78/2018), a u vezi sa članom 3 tačka 18 i 24, članom 5 tačka 12, članom 26 u stav 1, članom 27 stav 2, članom 30 i članom 38 Zakonom o zdravstvenoj zaštiti bilja (Sl. list CG br. 28/2006, 28/2011 i 48/2015) Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove donosi

**INSTRUKCIJU
O
FITOSANITARNOJ KONTROLI PRILIKOM TRANZITA POŠILJKI BILJA, BILJNIH
PROIZVODA I OBJEKATA POD NADZOROM KROZ CRNU GORU**

Član 1

U skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti bilja (Sl. list CG br. 28/2006, 28/2011 i 48/2015) u **članu 3 tačka 18**) data je definicija tranzita, a u tački 24) definicija unošenja pošiljke:

18) *tranzit* je svako premještanje robe pod carinskim nadzorom sa jednog mesta na drugo preko carinskog područja Crne Gore u skladu sa zakonom kojim se uređuju carine;
Tačka 24 definiše pojam unošenja koji isključuje tranzit:

24) *unošenje pošiljke bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom je unošenje ili isporuka pošiljke u carinsko područje Crne Gore, koje ne predstavlja tranzit preko teritorije Crne Gore;*

U **članu 5** su definisane odgovornosti organa uprave nadležnog za zdravstvenu zaštitu bilja odnosno Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Uprava) koji u tački 12) pored ostalog ima obavezu da propiše uslove za tranzit (ograničenja i zabrane).

"Član 5

Organ uprave odgovoran je za zdravstvenu zaštitu bilja u Republici.

Organ uprave obavlja upravne i sa njima povezane stručne poslove koji se odnose na:

12) *ograničavanje ili zabranu uvoza u Republiku ili tranzita pojedinih biljnih vrsta preko teritorije Republike;"*

Član 26 u stavu 1 propisuje mogućnost izdavanja dozvole od strane Uprave, između ostalog za tranzit, sa kriterijumima za procjenu rizika:

"Član 26

Ministarstvo može propisati izdavanje dozvole za uvoz i tranzit pošiljke bilja sa fitosanitarnim uslovima koju izdaje organ uprave, koja može biti nosilac ili prenosilac biljnih štetočina i bolesti koje mogu da ugroze zdravlje bilja, na osnovu međunarodnih preporuka i uputstava, dostupnih naučnih dokaza i procjene rizika po zdravlje bilja, u skladu sa uslovima za obavljanje spoljnotrgovinskog prometa."

Član 27 stav 2 izuzima tranzitni postupak iz vršenja fitosanitarnih pregleda:

"Član 27

Carinski postupak ne može otpočeti prije nego što se obavi fitosanitarni pregled osim tranzitnog postupka i postupka carinskog skladištenja."

Član 30 takođe izuzima tranzitni postupak iz vršenja fitosanitarnih pregleda osim ako postoji definisan rizik od širenja štetnih organizama:

"Član 30

Ukoliko ne postoji rizik od širenja štetnih organizama nije obavezan fitosanitarni pregled pošiljke bilja sa Liste V.B, ako se premješta iz jedne zemlje u drugu ili sa jednog mesta na drugo unutar iste zemlje, a vrši se tranzit preko teritorije Republike bez promjene njenog carinskog statusa."

Član 38 stav 1 takođe izuzima tranzitni postupak iz vršenja fitosanitarnih pregleda ako su pošiljke bilja pakovane na način kojim se onemogućava širenje štetnih organizama i

ako se ne skladište, dijele, prepakuju ili kombinuju sa drugim pošiljkama na teritoriji Republike, dok stav propisuje mogućnost donošenja propisa za taj slučaj:

"Član 38

Za pošiljke bilja koje su u tranzitu nije obavezan fitosanitarni pregled iz člana 27 stava 4 ovog zakona.

Pošiljke bilja iz stava 1 ovog člana moraju biti pakovane na način kojim se onemogućava širenje štetnih organizama i ne smiju se skladištiti, dijeliti, prepakivati ili kombinovati sa drugim pošiljkama na teritoriji Republike.

Ukoliko pošiljka bilja nije pakovana u skladu sa stavom 2 ovog člana ili je pretovarena, obavezan je fitosanitarni pregled iz člana 27 stav 4 ovog zakona.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za pošiljke u tranzitu, u slučaju havarije ili osnovane sumnje da postoji rizik od unošenja i širenja štetnih organizama, Ministarstvo može propisati poseban tretman, odnosno obavezan fitosanitarni pregled, način vršenja pregleda, laboratorijsko ispitivanje i sprovodenje fitosanitarnih mjera."

Član 2

Pošiljke bilja, biljnih proizvoda i propisanih objekata koje su u tranzitu ne podlježu fitosanitarnom pregledu osim:

1. ako nijesu pakovane na način kojim se onemogućava širenje štetnih organizama;
2. ako se skladište, dijele, prepakuju ili kombinuju sa drugim pošiljkama na teritoriji Crne Gore;
3. u slučaju tranzita pošiljke drveta koja se prevozi u otvorenim prevoznim sredstvima;
4. svake pošiljke za koju je potrebno izvršiti pretovar zbog nezgode koja se dogodila u carinskom području Crne Gore.

Tač. 1 i 2 stava 1 ovog člana propisane su Zakonom.

Tač. 3 i 4 ovog člana propisane su Pravilnikom o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanja štetnih organizama I listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekta pod nadzorom (Sl. list CG br. 39/2011, 80/2016, 91/2017 i 38/2018)

Član 3

U slučaju iz člana 2 ove instrukcije, carinski organ prijavljuje pošijku za pregled nadležnom fitosanitarnom inspektoru.

Član 4

Instrukcija o fitosanitarnoj kontroli prilikom tranzita pošiljki bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom kroz Crnu Goru biće objavljena na internet stranici Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i poslata svim fitosanitarnim inspektorima kako bi bili upoznati sa Instrukcijom i kako bi postupali po njoj, kao i Upravi carina i drugim organima uprave nadležnim za granicu.

Broj: 04-309/20-8031
U Podgorici, 09.12.2020.godine

Instrukciju sačinili:

Zorka Prljević, pomoćnik direktora za Fitosanitarni sektor:

Tamara Popović, načelnik Odsjeka za zdravstvenu zaštitu bilja;

Gordana Fuštić, savjetnik Odsjeka za zdravstvenu zaštitu bilja;

Maja Petrović, savjetnik Odsjeka za zdravstvenu zaštitu bilja;

